

Jacqueline Sundström

HÅLL KÄFTEN UNGE!

Lindskog & Ulff Förlag
www.lindskogforlag.se
Stockholm 2014

© Jacqueline Sundström
Omslag: Ulrika Wolff

Första upplagan, första tryckningen
Tryckt i Lettland

ISBN 978-91-85311-61-3

Innehåll

Tack	7
Förord	9
Sista spillrorna av en familj	11
Barnhemmet	25
Återföreningen	51
Slut på smekmånaden	71
Första skolåren	89
Ett nytt kapitel	112
Att göra ett val	131
Efterord	148

Tack

Efter flera års hårt arbete är boken äntligen klar och har nu kommit ut. Utan det stora stöd och den ständiga uppmuntran jag fått från min familj och andra personer i min närhet hade jag aldrig orkat fullfölja arbetet med att skriva boken. Därför vill jag tacka alla er som har bidragit till att göra detta möjligt.

Kära mamma, tack för din envishet och för ditt tålamod med mig som fick mig att börja skriva boken. Vila i frid älskade mamma.

Julia, min underbara och fantastiska dotter som hela tiden trott på mig. Tack för att du stått vid min sida och varit min främsta hejarklack, och för att du tjatat på mig att fortsätta skriva.

Min älskade man Anders. Om det inte vore för dig hade jag aldrig klarat av att slutföra arbetet med boken. Tack för din vänskap och all kärlek du gett mig de stunder jag mått som sämst och varit på väg att ge upp. Du är min klippa.

Till min förläggare, Lennart Lindskog. Tack för att du förstod vikten av att ge ut en bok om barn som lever i alkoholmissbruk, och för att du var modig nog att ta dig an en helt okänd debutant. Tack för alla timmar du lagt ner på min text och för att du tagit manuset till en helt ny nivå.

Tack också till Aude Plathner, min redaktör som hjälpt mig med texten. Jag ser fram emot att en dag få läsa en bok som du själv har skrivit.

Sist men inte minst, ett varmt tack till alla er som genom åren stöttat och gett mig kraft att skriva.

Förord

Alkoholister finns bland alla sorters människor: män, kvinnor, unga och gamla, rika och fattiga, välutbildade och oskolade. Endast tre till fem procent av alla alkoholister är "A-lagare". De andra har familjer, vänner, arbete och fungerar ganska bra. Men deras drickande påverkar alltid någon del av deras liv: familjelivet, det sociala livet, arbetslivet och i vissa fall alla tre.

Jag tror att många av oss vet eller känner någon i sin omgivning som har alkoholproblem. Det kan vara en kompis, en arbetskarat, en granne eller en släkting. En person som alltid dricker för mycket och får minnesluckor. En person som betar sig pinsamt, som ofta är bakis, som sällan orkar umgås på dagarna och som ofta sjukskriver sig från arbetet. Jag tror att många inte vill kännas vid problemet och som därför heller inte tar upp ämnet med personen i fråga. Man vill ju inte stöta sig eller uppfattas som en moralpredikare, och man vill inte hamna i en situation som man inte kan ta sig ur. Då är det bättre att hålla tyst och låtsas som om det regnar. Men det många kanske inte vet eller förstår är att där det finns alkoholmissbruk finns det ofta barn som kommer i kläm och som mår mycket dåligt.

Dessa barn lever med en ständig skam och skuld över sin situation, och de är experter på att dölja sin stora familjehemlighet. Dessa barn lider av känslor som ensamhet, utanförskap och dåligt självförtroende. Jag vet, därför att jag själv varit en av dem.

Sista spillrorna av en familj

Jag vill med den här boken beröra, väcka känslor och få dig som läsare att förstå allvaret och vilka konsekvenserna kan bli för barn som lever under sådana förhållanden. Jag vill dela med mig av min historia och ur ett barns perspektiv berättar om minnen och känslor vilka jag som vuxen nu kan klä i ord. Jag vill också vara ett stöd för dig som lever i en liknande situation. Du är inte ensam, vi är många som har upplevt samma sak!

Idag är jag vuxen och lever ett lyckligt och harmoniskt liv. Under alla de år som gått har jag lärt mig acceptera min bakgrund och mitt handikapp från en sönderslagen barndom.

Den här berättelsen handlar om min uppväxt. Ett xplock av minnen och händelser ur min barndom från det att jag var ett år fram till dess att jag var femton år och ställdes inför ett livsavgörande val.

Med hänsyn till min familj och alla andra som är med i boken är namnen som använts i boken fingerade.

Stocksund den 28 september 2014

Jacqueline Sundström

Källa: Al-Anon & Alateen

Rätt som det är hörs dova ljud från människor som tycks vara långt borta, men som stundtals stryker omkring likt tunna, genomskinliga slöjor. Det låter som om de talar från ett avlägset rum, och deras röster blir till ett svagt mummel som färdas fram och tillbaka i varierande tonlägen och intensitet. Ibland är ljuden nära för att i nästa stund vara långt borta. Flickan känner sig rädd och orolig, men förstår inte varför. Hon kan först inte uppfatta vad det är människorna säger, men när hon gör en stor kraftansamling och koncentrerar sig börjar hennes medvetande sakta öppna sig, som om det efter en mycket lång och djup sömn långsamt vaknar till liv. Rösterna kommer allt närmare, och hon hör dem nu tydligt och klart. Plötsligt får hon en stark förnimmelse av att en storvuxen man står och ser ner på henne. Med en djup och hög stämma hör hon honom säga:

– Nu gör ungen så där igen!

En mjukare röst från en kvinna lite längre bort svarar:

– Låt henne vara, hon slutar nog snart.

Den lilla flickan börjar sakta bli klar över vad som händer. Hon tittar på sin kropp från ett litet och mörkt rum. Den rör sig hela tiden fast hon själv sitter stilla. Hon vill inte vara där inne och hon försöker ropa, men inga ord kommer ut. Flickan heter Jacqueline. Hon är jag och hon är knappt ett år gammal.

I blöja och klänning sitter jag på golvet med mina bara ben brett isär och känner det svala golvet mot min hud. Gång på gång dunkar jag huvudet i golvet mellan benen

samtidigt som jag stöter ut ett brummande ljud. Jag förstår att de talar om mig. Men varför tar ingen upp mig och håller om mig? Mamma som låter så snäll, varför tar hon inte upp mig? Jag känner ingen smärta i huvudet när jag om och om igen dunkar huvudet i golvet, utan lyssnar istället på ljudet jag stöter fram som blir till en lugnande melodi. Till slut ger jag upp. Det är ingen idé att göra motstånd, och jag låter mig istället bli vaggad av kroppen som gungar upp och ner. Jag hör hur rösterna sakta tonar bort och försvinner in i rummet bredvid för att till slut helt upphöra. Jag är ensam med mig själv, och fastän det är trångt känns det ändå bra att ingen eller inget kan nå mig och göra mig illa. Jag vänder mig inåt och försvinner långt bort. Allt blir svart.

En kväll ska mina två systrar vara barnvakt för mig och min storebror när vår mamma och pappa ska gå bort. Vi är hemma i vårt stora och fina hus med många rum. Det sista mamma säger till mina systrar innan de går är att jag måste ligga i min säng och sova när de kommer hem.

Hela huset fylls med glädje och stöj. Det är spännande och kul att få vara uppe när mamma och pappa är borta, och jag springer in och ut i alla rum i bara pyjamas. Mina syskon skrattar och busar med mig, och jag vill aldrig att vår stund tillsammans ska ta slut. Jag vill att det alltid ska vara så här, varje dag.

När jag blir stor ska jag bli som mina systrar. De ger mig inga kramar eller pussar som mamma gör, men det gör inget. De är bäst ändå.

Mitt under vår lek öppnas plötsligt ytterdörren och mamma och pappa kliver in i hallen. De är tillbaka tidi-

gare än väntat och mina systrar kommer helt av sig. De stannar upp och står blickstillta som om de frusit till is. Jag däremot blir jätteglad när jag ser mamma och pappa stå innanför ytterdörren. Jag springer för att möta dem samtidigt som jag ropar:

– Mamma, pappa!

När jag kommer nära dem ser jag att pappas ögon är mörka, nästa som två svarta klot. Med en gång förstår jag att någonting är fel, men jag förstår inte varför. Jag tittar på mamma som står kvar på samma ställe, tyst och alldeles stilla. Utan att säga ett ord tar pappa ett hårt och bestämt tag om min kropp och lyfter upp mig med sina stora händer. Det gör ont och jag blir rädd. Han går med bestämda kliv i riktning mot mitt rum. Jag ser på mina systrar och på min mamma över hans axel för att försöka få kontakt, för att försöka få ett svar på vad det är som händer. Vad har jag gjort för fel, varför är pappa så arg på mig? Deras ögon vill inte se mig, utan ser istället fram och tillbaka och upp och ner. Inte ett enda ord säger de. Men precis innan vi skiljs åt vänder mamma sin blick mot mig och ser mig rakt in i ögonen. Det är som om hennes ögon pratar. Och de ser ledsna ut.

Pappa går in med mig i barnkammaren som är ner-släckt och mörk. Han slår igen dörren med en smäll och slänger ner mig i den vita spjålsängen där jag landar med en duns. Han ryter och väser:

– Jävla unge! Du ska sova!

Jag blir jätterädd när pappa skriker till mig. Jag får svårt att andas och jag blir varm och kall på en och samma gång. Mitt huvud spänner och trycker och jag börjar gråta. Mörkret gör det svårt att se, och jag är inte beredd på det som händer. Pappa slår mig. Han slår mig flera gånger

och skriker att jag ska sluta gråta och vara tyst. Jag kippar efter luft, och för att skydda mig kryper jag ihop som en boll och blundar hårt. Då tar han tag i mina armar och vänder mig på rygg. Han håller ett hårt grepp om mig och fortsätter att skrika rakt ner i mitt ansikte med sin varma andedräkt.

– Tyst med dig och sov! Sluta skrika för fan! Tyst! Sov!

Varför kommer inte mamma? Hör hon inte att jag gråter?

Jag måste göra som han säger om jag inte ska bli slagen mer.

– Kan du sluta skrika! Håll käften unge! fortsätter han.

Jag gör allt jag kan för att vända mig inåt där ingen kan nå eller skada mig, där det är tomt och mörkt. Jag sväljer all gråt och blir alldeles tyst. Jag känner inte längre om det kommer fler slag.

Pappa går ut ur rummet och lämnar en springa av dörren på glänt. Ljus sipprar in från rummet utanför. Jag ligger kvar på rygg och stirrar upp i taket och vågar inte röra mig förrän jag vet om faran är över.

Efter en lång stund kommer mamma in till mig. Hon smyger tyst och viskar snälla ord. Nu när mamma är hos mig vågar jag snyfta, och snart börjar min kropp skaka och den vill inte sluta. Mamma är snäll. Mamma slår mig inte. Hon lyfter upp mig ur sängen och kramar mig och viskar i mitt öra. Jag vill alltid vara hos mamma. Hon är varm och hon luktar gott.

Det är dag och jag vet inte var jag är eller vart jag är på väg. Mina armar och ben klättrar över stora stenar och djupa diken. I skogen är det många träd och buskar, och vassa grenar river mina bara armar. Jag tar några grenar från en buske och gnuggar dem mot armbågen. Jag vill att det ska börja blöda, att det ska komma mycket blod, och gnider grenarna fram och tillbaka. Jag tar några nya grenar med den andra handen och river mig på den andra armbågen. Det börjar blöda på den andra armbågen också.

Omsluten av högt gräs sitter jag på marken och gråter. Jag vill inte vara ensam. Varför kan ingen se eller höra mig? När ingen kommer reser jag mig upp och går vidare.

Plötsligt står jag i en stor trädgård. Jag plockar upp vitt grus från en gång som leder upp till ett hus och gnuggar det på mina blödande armbågar. Det är spännande att se allt blod, och det droppar på mina kläder.

Dörren till huset öppnas och en kvinna kommer ut. Hon sätter sig ner bredvid mig och säger något. Jag svarar inte, utan tittar istället på hennes rödmålade läppar som rör sig. Kvinnan reser sig upp, tar min hand och går in med mig i det främmande huset. I köket torkar hon av allt mitt blod med en blöt handduk och sätter plåster på sårerna. Kvinnan är snäll och jag tycker om henne. Jag kanske kan bo här. Hon sätter mig på en av köksstolarna, håller upp saft i en mugg och ger mig en kaka. Jag följer henne med blicken och ser hur hon lyfter luren på sin telefon.

Efter en stund ringer det på dörrklockan. Kvinnan går och öppnar, och utanför dörren står mamma i en ljus klänning. Jag blir arg, men säger ingenting. Mamma tar mig i handen, och tillsammans går vi ut genom huset och

trädgården. Mamma ser inte på mig när hon pratar, och hon går fort. Jag vill inte följa med hem. Varför kan jag inte få vara någon annanstans?

Barnen springer med mig uppför trappan till vinden där mina systrar har sitt sovrum. Vi är i vårt hus på Gotland. Det är sommar och solen skiner. Alla trängs och vill komma först. Någon håller mig i handen och drar i mig hårt. Någon annan springer bakom mig, puttar på mig och ropar:

– Skynda er!

Allt går så snabbt och jag förstår inte varför vi måste springa. Alla barnen är äldre än mig och springer fortare än mig. Jag är dessutom den enda som har blöja. Någon-ting måste ha hänt, för mina syskon och deras kompisar pratar alla i munnen på varandra. När vi kommit uppför trappan stannar vi till vid det lilla fönstret. Först ser jag ingenting, men när jag puttar på några av barnen släpper de fram mig. Jag når precis upp till fönstret om jag står på tå. Jag får hålla i fönsterkanten för att inte ramla omkull.

När jag tittar ut ser jag mamma springa naken i trädgården. Hon har rufsigt hår och skriker högt. Pappa har kläder på sig och springer efter och skriker ännu högre. Jag ser rött blod på mammas vita armar och ben, och hon håller något i handen som blänker. Mamma är knasig. Mamma är inte mamma, och jag vill inte att de andra barnen ska titta på henne. Jag vill att de ska gå bort.

Mamma och pappa slutar aldrig att springa runt i trädgården. Varför kan de inte sluta skrika? Jag får ont i magen och svårt att andas. Jag vill inte se mer och blundar. Innanför mina stängda ögonlock ser jag havet.

När mamma är borta och jag inte ser pappa och mina syskon leker jag i sandlådan på baksidan av huset. Vi har en gunga som hänger ner från ett högt träd, men som jag inte når upp till att sätta mig på. Ibland kryper jag upp i en av solstolarna och vilar. Skorna klämmer och jag tar av mig dem. Det gröna gräset är mjukt under mina fotsulor, men tallbarren och kottarna sticker och gör ont. Jag går ner till havet som är blått. Vinden blåser i håret och sanden sipprar mellan tårna. Sanden är sval i skuggan och varm i solen och ser god ut. Jag tar lite sand i handen som jag stoppar i munnen. Sanden smakar inget, men min tunga blir torr. Jag spottar ut sanden och springer ner till vattnet. Om någon i familjen eller någon annan vuxen tar mig tillbaka upp till huset blir jag arg och sparkar för att komma loss. Och när mamma och jag badar och hon säger att jag måste komma upp skriker jag lika högt som hon och pappa gör när de bråkar med varandra. Men mamma lyfter upp mig ur vattnet och säger lugnt på sin gotländska dialekt:

– Min lilla flicka, du får inte bada mer. Dina läppar är alldeles blå.

En av flickorna leder bort mig från fönstret. Barnen har slutat prata och är alldeles tysta och flickan sätter sig på en av sängarna med mig i sitt knä. Några barn hjälps åt att stänga luckan i golvet. Nu kan inga vuxna komma upp och göra oss illa.

Jag hör hur mamma och pappa fortfarande skriker, och jag mår illa och är på väg att kräkas. Jag sväljer och sväljer för att inte kräkas. Snälla pappa döda inte mamma!

När det till slut blir tyst och inga arga röster längre hörs öppnar barnen luckan och smyger nerför trappan. Kompisarna går hem till sina föräldrar. Jag och mina syskon blir kvar på vinden.

En morgon vaknar jag tidigt. Alla sover i huset, och det enda som hörs är några flugor som surrar och fåglar som kvittrar i trädgården.

Jag klättrar ur min vita spjålsäng. Det är lite bökitigt, och jag får ta i ordentligt för att komma upp på kanten där jag blir hängande en stund. Jag måste väga jämnt för att inte ramla ner på golvet. Sakta glider jag ner på den andra sidan. I sängen bredvid ligger min några år äldre bror och sover. Hans lockiga solblekta hår sticker fram under täcket. Jag lämnar sovrummet och kommer ut i köket. Där möts jag av solens starka sken som lyser in igenom fönstren. Ljuset bländar mig, och jag gnuggar mig i ögonen med händerna.

I det stora vardagsrummet står en glasdörr på glänt, och luft kommer in som luktar hav och tång. Det är skönt för öronen när det är tyst, och det pirrar i magen när jag möts av ljuset. Jag tycker inte om när det är mörkt. Då bråkar mamma och pappa och spöken gömmer sig överallt.

Jag tar av mig pyjamasen och den blöta blöjan som jag låter ligga kvar på golvet. Jag kliver över kläderna och går ut i trädgården. Morgondagen ser ut som små pärlor på gräsets alla strån och jag kryper upp i solstolen och känner det varma tyget mot min hud. Det är skönt och det knirrar när jag rör mig. Efter en stund börjar jag frysa och längtar efter mamma. Det pirrar till i magen igen. I full fart springer jag mot huset och går in i mammas och pappas sovrum. Jag petar på mamma som lyfter sitt täcke och hjälper mig upp i sängen. Hon drar mig till sig och kramar mig. Hon fnissar och säger:

– Var har du gjort av din blöja och pyjamas, Jacqueline?

Mamma är varm och mjuk. Pappa sover med ryggen mot henne. Han ger mig inga kramar.

Mamma kliver ur sängen, tar mig i handen och går ut i köket. Hon pussar mig på kinden och munnen och på magen. Det kittlar och jag skrattar. Hon tar på mig nya kläder och vi går in till min bror Elias som fortfarande sover. Mamma säger att vi ska viska och lägger sitt finger på sin mun. Vi pussar Elias på kinden. Först mamma och sedan jag. Han vaknar och vi busar, kramas och skrattar.

Efter en stund säger mamma:

– Nu ska vi äta frukost!

Hon ger oss mjölk och smörgåsar och säger att av det blir man stor och stark, och att man sedan orkar leka hela dagen.

Kvällarna är mörka och jag vill sällan gå och lägga mig. Magen gör ont, och jag vill vara nära mamma så att pappa inte slår henne och hon dör. Pappa skrattar högt och mamma blir knasig. Hon luktar äckligt i munnen och pratar konstigt. Jag vill att mamma ska se mig, men hon tittar hela tiden bort. Mamma är mamma, men är ändå inte mamma.

Jag står på en pall för att nå upp till handfatet. Elias står bredvid och vi borstar våra tänder. Det är kväll och vi ska snart gå och lägga oss. Jag blir varm i hela kroppen av att få vara nära honom. Elias är bäst storebror i hela världen. Mamma visar oss hur vi ska göra för att få tänderna rena. Elias berättar något med munnen full av tandkräm medan mamma och jag lyssnar. Vi nattas i våra sängar med pussar och kramar. Rullgardinen dras ner och dörren stängs. Fiskmåsarna ropar god natt.

Jag vaknar med ett ryck. Utanför vår sovrumsdörr hörs höga röster och skrik och det dånar och dunsar. Jag vet

först inte vem jag är eller om det är dag eller natt. Mitt hjärta hoppar upp i halsgropen och magen knyter sig. Snart förstår jag att jag bara sovit en kort stund, för det är fortfarande mörkt. Mamma och pappa bråkar, och det låter som om de slåss. Elias är redan ur sängen och springer ut ur vårt rum. Han ber mamma och pappa sluta bråka, men ingen hör eller ser honom. Jag står i dörröppning och ser hur han vänder sig mot pappa och försöka lugna honom. Pappa tar tag i Elias och drar honom intill sig.

– Om du inte gör som jag säger, kärring slänger jag ut dig och du får inte träffa din son!

Pappa ställer sig framför mamma och skriker rakt i hennes ansikte. Mamma tar ett steg bakåt och skriker tillbaka. Jag vill inte att pappa ska slå mamma. Gråtande springer jag ut ur rummet och ropar:

– Mamma, mamma!

Mamma ser mig inte. Jag drar i hennes kläder och ropar högt:

– Sluta, sluta!

Pappa knuffar mamma som tappar balansen och vinglar till. Han vrålar:

– Ut, kärring! Ut ur mitt hus!

Pappa slår mamma i ansiktet och hon faller till golvet. Där blir hon sittande med armarna över huvudet. Jag gråter, men inte Elias. Mamma reser sig sakta upp, och då slår pappa henne igen. Hon ramlar nästan på mig, och när hon får syn på mig lyfter hon upp mig och jag blir lika lång som pappa. Hans ansikte är rött och han säger fula ord. Det stänker från hans mun och han luktar starkt och obehagligt. Jag vänder mig mot mammas hals som är blöt av blod och kramar henne hårt. Pappa knuffar ut oss genom ytterdörren och ut på stentrappan. Det är kallt

och jag har bara pyjamas. Mamma börjar springa. Mina tänder slår mot varandra.

Jag ser pappa och Elias stå på stentrappan. Bakom dem lyser ljuset inifrån huset. Pappa ropar efter oss. Elias är tyst. Jag vill vara med Elias. Men det får jag inte.

Mamman springer med mig till en av våra sommarstugor bakom vår tennisbana. I stugorna brukar främmande människor bo, men inte ikväll. Mamma sätter ner mig på marken som är fuktig. Hon lyfter på en blomkruka och tar fram en nyckel och låser upp dörren till stugan. Inne i stugan finns två sängar, och på dem ligger det kuddar och täcken. Mellan sängarna står ett bord och ovanför det är ett fönster. Mamma sätter sig på en av sängarna och håller om mig. Rummet är kallt, och hon tar filten som ligger bredvid och lägger den runt oss och gungar fram och tillbaka. Jag hör inte pappa längre. Det har äntligen blivit tyst. Vi lägger oss ner. Mamma är varm och jag hör hennes hjärta slå och hur hon andas.

Jag vaknar upp med ett ryck. Var är jag? Sedan kommer jag ihåg. Jag är i den lilla sommarstugan i den smala sängen. Men var är mamma? Krampen i magen kommer tillbaka och jag ropar:

– Mamma!?

Jag får inget svar. Det enda jag hör är vinden utanför stugan och trädens blad som prasslar. När jag tittar ut är det fortfarande natt. Tårarna kommer och snoret rinner nerför läpparna. Ska jag gå ut och leta efter mamma eller ska jag stanna kvar i stugan? Mörkrädd och skrämmd stannar jag kvar hopkrupen i ett hörn av sängen och gråter så att jag hickar.

Äntligen kommer mamma tillbaka! Hon kramar och pussar mig och säger att hon varit inne i huset och hämtat

lite saker efter det att pappa och Elias somnat. Tröstande säger hon att jag aldrig mer ska bli lämnad och att jag inte behöver vara ledsen. Men jag är ledsen. Jag vill att det ska bli dag då solen skiner.

Mamma byter blöja på mig. Hon är tyst och ser mig inte i ögonen. Hon ger mig inte heller någon puss som hon brukar. Jag har ont i magen. Tänk om pappa kommer och slår mamma. När hon är klar sätter hon ner mig på golvet bredvid Elias. Vi sitter och leker på en tras-matta i ett rum som är litet. I rummet finns en säng som Elias och mamma sover i. Bredvid sängen finns ett fönster, och intill en vägg står en byrå med en kokplatta på. Vid den andra väggen står min spjalsäng. Toaletten som ligger i korridoren utanför vårt rum måste vi dela den med de andra som bor på övervåningen i huset.

Elias vänder sig mot mamma och säger:

– Nu har Jacqueline bajsat igen!

Mamma som lagt sig på sängen tittar upp, suckar och svarar:

– Inte nu igen, jag som precis har bytt på henne! Jag vet inte hur många gånger jag gjort det idag. Jag förstår inte att hon har en sådan diarré.

Elias tittar på mamma med sorgsna ögon, men så lyser han upp och säger:

– Jag kan byta!

– Vill du det?

Elias byter på mig och pratar och leker hela tiden med mig som mamma gör när hon är glad. Jag tycker om när Elias tar hand om mig. Han är alltid snäll och aldrig arg.

Vi sitter på sängen i det lilla rummet och äter. Mamma har värmt en burk med barnmat till oss på kokplattan. Efter en stund säger hon:

– Jag måste gå ut och göra ett ärende. Klarar ni er själva, det tar inte lång stund?

– Ja, vi klarar oss mamma, svarar Elias.

I tunna sommarkläder och nätta skor går mamma ut i den kyliga höstluften.

”Mamma hade inga pengar och hann bara få med sig några få kläder natten när hon tyst smög ut med mig och Elias. Mamma orkade inte leva längre med pappa och ville skilja sig. När han vägrade såg hon ingen annan utväg än att fly från honom.”

Jag har ätit upp all min mat, men är fortfarande hungrig. Jag frågar Elias om mer mat, men han svarar att den är slut och ger mig ett glas vatten. Vi sätter oss på golvet och börjar leka. För en stund glömmar jag att tänka på mat.

Mamma kommer huttrande tillbaka, gnider sina händer och hostar. Hon kokar kaffe och delar bullen som hon köpt i tre lika stora delar. Hon berättar att hon kanske har ordnat ett jobb och att hon ringt till en vän på ön som lovat hjälpa oss att få hit våra två systrar. Hennes mun och ögon ler när hon pratar. Då blir jag också glad och min mage mår bra.

Det är kväll och mamma hjälper mig och min bror att byta till nattkläder. Sedan tränger vi ihop oss i den lilla sängen alla tre. Mamma kallar oss för ”De tre musketörerna” och säger att vi alltid ska hålla ihop. Det är trångt i sängen, men varmt och skönt. Och det är lugnt och tyst.

Jag hör hur mamma och Elias andas och hur det blåser hårt utanför fönstret. Det knakar i glaset och jag tänker: Pappa kan inte komma in och ta oss här.

Barnhemmet

Vi håller varandra i handen när vi går. Jag ser ner i marken och tittar på mina vita sandaler och mina tår som sticker fram. Min klänning har röda och blå blommor och mina ben är bara. Jag har nyss fyllt tre år.

Stenplattorna under våra fötter ser alla olika ut. En del är fyrkantiga medan andra är runda och sneda. Mellan plattorna sticker det fram gräs, och längs gången växer det små buskar.

Vi går i en trädgård som har många träd och blommor. Men fastän solen skiner och fåglarna sjunger ser trädgården mörk och dyster ut. Det spelar ingen roll att det är sommar och att mamma går bredvid. Det är något som inte stämmer och jag vill bara hem. Mamma har inte berättat för mig varför vi är här eller vad vi ska göra. Inte vad jag kommer ihåg i alla fall. Kanske sa hon något när vi satt i bilen på väg hit som jag inte ville höra.

På andra sidan mamma går en stor och lång kvinna med brunt, kort hår. Hon ser ut som en jätte bredvid mamma som är kort och smal. Mamma säger ingenting, utan nickar bara till svar ibland.

Mamma kramar min hand hårt, så hårt att det gör ont, men jag vill ändå inte släppa taget. Kvinnan som går bredvid pratar hela tiden, men inte med mig. Hon kanske inte tycker om barn. När hon ler syns hennes gula tänder, och hon har smutsfläckar på sin gråa klänning och sitt rutiga förkläde.

Vi går runt i trädgården och kvinnan visar oss var sandlådan och gungorna är. Hon undrar om jag vill prova att